

## Catopsis: lampera de la selva

PÄ™-spÄ›vek pÄ™idal Radek Kastner

[08.01.2008]

AktualizovÄ¡no [11.03.2008]

?:

Catopsis: lampera de la selva

O: Catopsis je rod obsahujÄ-cÄ- kolem 20 druhÅ- bromÄ©liovitÄ%ch rostlin

Pouze

jedinÄ½, Catopsis berteroniana (Schultes & Schultes) Mez, je pro nÄ¡s na tomtoto mÄ-stÄ› zajÄ-mavÄ½. Na prvnÄ- pohled nevypadÄ¡ C. berteroniana o mnoho lÄ©pe neÄ¾ shluk listÅ- objevujÄ-cÄ- se na vrcholu ananasu. Ale prvnÄ- dojmy mohou bÄ½t zavÄ¡dÄ›jÄ-cÄ-. (VÄ¾dy si tady vzpomÄ-nÄ¡m na svÄ© schÄ-zky naslepo.)

Rostlina Catopsis berteroniana je epifyt, coÄ¾e znamenÄ¡, Ä¾e ije pÄ™ichycenÄ¡ k holÄ½m a prÄ¡zdnÄ½m vÄ›tvÄ-m stÄ™ednÄ› velkÄ½ch aÄ¾e velkÄ½ch stromÅ- s Ä™-dkÄ½m listovÅ-m, pÄ™ichycena hustou masou drÄ¡tovitÄ½ch koÄ™enÅ-. Catopsis berteroniana je tak dobÄ™e adaptovanÄ½ na Ä¾ivot ve spoleÄ•nosti stromÅ-, Ä¾e rostlina, kterÄ¡ spadne na zem, uhyne. ZdravÄ© rostliny vytvÄ¡jÄ™ejÄ- rÅ-Ä¾ici volnÄ› zhuÄ¡tÄ›nÄ½ch listÅ-. Listy jsou jasnÄ› Ä¾lutÄ©, takÄ¾e rostlina se jevÄ-, jako kdyby svÄ-tila. Listy jsou takÄ© potaÄ¾eny voskovou, pudrovÄ› bÄ-lou kutikulou, kterÄ¡ tento efekt zvyÄ¡uje.

Tento obrÃ¡zek je tak zvlÄ¡tnÄ- Ä¾e vyvolÄ¡vÄ¡ pocit lampy umÄ-stÄ›nÄ© na holÄ½ch vÄ›tvÄ-ch stromu a v jiÄ¾nÄ- Americe dÄ-ky tomu zÄ-skala obecnÄ© jmÄ©no lampera de la selva (lampa z dÄ¾ungle). MusÄ-m souhlasit, Ä¾e toto je opravdu super jmÄ©no. Ve srovnÄ¡nÄ- s tÄ-m je latinskÄ© (odbornÄ©, vÄ›deckÄ©) jmÄ©no prozaickÄ©, Catopsis je etymologicky odvozen od prostÄ™edÄ-, ve kterÄ©m se vyskytuje jako epifyt ("visÄ-cÄ-"), aÄ•koliv rostlina ve skuteÄ•nosti nevisÄ-.

AÄ¥ uÄ¾visÄ- Ä•i nikoliv, rostlina snadno lÄ¡kÄ¡ hmyz a ten je polapen pomocÄ-hladkÄ½ch listÅ-. Nikoliv jako u Brocchinia reducta, kdy je hmyz polapen do centrální- nÄ›jdrÄ¾ky. MÄ-sto toho vÄ›tÄ›jinou sklouzne do vodnÄ- pasti v okolÄ-listÅ-, kterÄ© jsou rozloÄ¾eny kolem stÄ™edu rostliny. PravdÄ›podobnÄ› to vÄ-ce pÄ™ipomÄ-nÄ¡ systÄ©m lovу koÄ™isti u Brocchinia hechtoides.

Catopsis berteroniana

Foto Galleria Carnivora©Barry Rice

Je polapenÄ½ hmyz opravdu rostlinou strÄ¡ven nebo je tak Ä•inÄ›no symbiotickÄ½mi organizmy? Jsou Ä¾iviny skuteÄ•nÄ› rostlinou absorbovÄ¡ny? Nejsem si zcela jist a dÄ-kazy nejsou nijak pÄ™esvÄ>dÄ•ivÄ©. BrÄ¡nÄ-m se zaÄ™azenÄ- rodÅ- Brocchinia a Catopsis do Ä™ady masoÄ¾ravÄ½ch rostlin, brÄ¡nil jsem se i dÄ™-ve. MyslÄ-m, Ä¾e dÄ-kazy u rostliny z rodu Catopsis jsou nejslabÄ¡Ä- z obou jmenovanÄ½ch rodÅ-. Ale rozhodl jsem se je sem jen tak libovolnÄ› zaÄ™adit. PÄ™edpokládÄ¡m, Ä¾e budu prohlÄ¡jen za vinnÄ©ho a to do doby prokázÄ¡nÄ- neviny. Ale jsem pÄ™ipraven pÄ™eÄ™adit je do nemasoÄ¾ravÄ©ho gheta

tohoto FAQ a to kdykoliv. Možná to udělám už zátra, kdo vás.

Detailem odvodnění toho, proč jsem jej zařadil mezi masožravky je následující:

#### - Je to epifyt žijící na povrchu

stromů, shromažďuje zbytky tak, jak to epifyty často dělají. Preferuje stromy s měrnou pánvičkou listovou a byl také pozorován, když rostly na telefonních dráttech! (vedených vzduchem) Ovividně ho nezajímají zbytky padlých z hostitelského stromu.

#### - Přežívá ležícími stonky shromažďuje hmyz

a to vyžádá frekvenci, než je tomu u jiných druhů bromelií kvůli chybám.

#### - Byl objeven se symbiotickými

organizmy v jeho cisternách, symbiotickými organismy stejného rodu (Wyeomyia), které se objevují v jasné masožravém rodu rostlin, jakým je Sarracenia.

#### Catopsis se

neživí v těle kamení, ale shromažďuje mrtvý hmyz ve svém chřemtu. Často je jiným, si myslíte, že je živá? Jenže není to nijak potvrzeno, ale je to zajímavý argument. Dnes jsem tento přesvědčen, že tomu může být jinak.

#### Page

##### citations:

Frank, J.H. & O'Meara, G.F. 1984; Juniper, B.E., et al. 1989; Mabberley, D.J. 1987; McPherson, S. 2006; Rice, B.A. 2006a; Schnell, D.E. 2002a; personal observations.

Revised: January 2007

©Barry Rice, 2005

T: Radek Kastner